

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

BEROEPS BEELD D-OOP

Een beroepsbeeld voor
onderwijsondersteunend
personeel

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
Waarom een beroepsbeeld?	2
Samen met de praktijk ontwikkeld	3
Verhouding tot bestaande functieomschrijvingen en opleidingsprofielen	3
Hoofdstuk 1 Voor het onderwijs van de toekomst zijn de D-OOP'ers onmisbaar	5
Hoofdstuk 2 Een veelzijdig beroep	11
Hoofdstuk 3 Verschillen tussen po en vo	15
Hoofdstuk 4 De TOA, een vakspecialist	19
Hoofdstuk 5 De plek van de D-OOP'er in het schoolteam	23
Hoofdstuk 6 Professionele ontwikkeling en loopbaan	29
Hoofdstuk 7 Van beroepsbeeld naar beroepsgroep	35
Colofon	38

INLEIDING

Een beroepsbeeld voor onderwijsondersteunend personeel (D-OOP)

Dit beroepsbeeld is bedoeld voor onderwijsondersteunend personeel dat direct betrokken is bij het onderwijsproces in het primair en voortgezet onderwijs (D-OOP). De D in de afkorting D-OOP staat voor direct. We maken hier het onderscheid met onderwijsondersteunend personeel dat indirect bijdraagt aan het onderwijs (I-OOP). Bij D-OOP gaat het om medewerkers die werken met leerlingen, leraren ondersteunen, bijdragen aan goed onderwijs in de praktijk en direct ondersteuning bieden bij het leer- en ontwikkelproces van leerlingen. Onder D-OOP vallen onder anderen:

- Onderwijsassistenten;
- Leraarondersteuners;
- Technisch onderwijsassistenten (TOA's);
- Instructeurs en praktijkbegeleiders;
- Andere onderwijsmedewerkers in begeleidende en ondersteunende functies die werken met leerlingen in en rondom de les.

De vereiste opleiding, rol en mate van zelfstandigheid verschillen per functie. Tegelijk is er een gemeenschappelijke kern in het werk van D-OOP'ers: ze ondersteunen het leren van leerlingen en dragen bij aan de dagelijkse onderwijspraktijk.

Waarom een beroepsbeeld?

Het ministerie van OCW wil samen werken aan een landelijk, breed gedragen beroepsbeeld voor D-OOP. Het doel is om beter zichtbaar te maken wat D-OOP'ers doen, wat hun waarde is en hoe zij zich kunnen ontwikkelen in hun werk. Het beroepsbeeld laat zien dat het gaat om een eigen, volwaardig beroep dat een onmisbare bijdrage levert aan de ontwikkeling van leerlingen en daarmee aan de kwaliteit van het onderwijs. Het is een vak waarvoor professionals bewust kiezen omdat het bij hen past, en waarin zij zich verder kunnen ontwikkelen en doorgroeien.

In de praktijk blijkt dat de inzet van D-OOP'ers sterk verschilt per school. Het doel van dit beroepsbeeld is een duidelijk en toekomstgericht beeld van de verschillende rollen en kwaliteiten van de D-OOP'er. Dat betekent dat het beroepsbeeld zowel beschrijft wat de kern van het beroep vandaag is, als welke ontwikkelingen en mogelijkheden voor de toekomst zichtbaar zijn.

Dit beroepsbeeld kan zo bijdragen aan duidelijkheid over wat er wel en niet bij het beroep hoort. Dat helpt scholen om het gesprek te voeren over een heldere taak- en rolverdeling binnen het onderwijs- en schoolteam. Zo kan de kennis en expertise van D-OOP'ers doelgericht worden ingezet en beter tot haar recht komen. Schoolbesturen hebben hierin een belangrijke rol. Zij formuleren een visie op de effectieve inzet van D-OOP'ers, die schoolleiders en teams vervolgens kunnen vertalen naar de praktijk van de school. Daarmee wordt de toegevoegde waarde van D-OOP'ers optimaal benut voor de ontwikkeling van leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs. Een tweede doel van dit beroepsbeeld is helderheid geven over loopbaanpaden en professionele ontwikkelmogelijkheden voor D-OOP'ers.

Dit beroepsbeeld is geen eindpunt, maar een vertrekpunt. Het helpt om het gesprek te voeren over de rol van D-OOP'ers in het onderwijs. Het maakt zichtbaar wat vaak al gebeurt, maar nog niet

altijd benoemd wordt. Zo draagt het bij aan betere samenwerking in scholen, meer erkenning voor het werk van D-OOP'ers en een beter perspectief op hun ontwikkeling.

Samen met de praktijk ontwikkeld

Dit beroepsbeeld is niet gemaakt vanachter de tekentafel, maar is tot stand gekomen samen met D-OOP'ers zelf, leraren, schoolleiders en opleiders. Hun ervaringen en inzichten vanuit de praktijk vormen de basis. Dat is belangrijk, omdat de taken en rollen van D-OOP'ers kunnen verschillen per team, per school en per sector. Een beroepsbeeld moet ruimte laten voor die verschillen, terwijl het ook laat zien wat de kern van het beroep is. Het beroepsbeeld is tevens besproken met sociale partners (zoals de AOb, CNV, FVOV, de po en de vo Raad en verschillende vertegenwoordigers van opleidingen, zoals van de Associate Degrees DEP en PEP) om te toetsen of het aansluit bij bestaande functiebeschrijvingen en bij actuele ontwikkelingen en vraagstukken binnen het onderwijs op bestuurlijk niveau.

Dit beroepsbeeld is een belangrijk vertrekpunt voor bijvoorbeeld schoolbesturen en schoolleiders waarmee zij hun visie op de inzet van D-OOP'ers kunnen ontwikkelen of aanscherpen. Ook HR-professionals kunnen het beroepsbeeld gebruiken, om passende instrumenten te ontwikkelen voor de effectieve inzet en ontwikkeling van D-OOP'ers. Hoewel HR niet expliciet is betrokken bij de ontwikkeling van het beroepsbeeld, is het nadrukkelijk wel bedoeld als een basisdocument dat verdere professionalisering van het beroep en strategische personeelsontwikkeling kan ondersteunen.

Dit beroepsbeeld is gebaseerd op de reguliere onderwijspraktijk. De ervaring van D-OOP'ers in het speciaal onderwijs is niet meegenomen. Het ligt voor de hand dat de beroepspraktijk in het sbo en (v)so om een meer specifieke uitwerking vraagt, gezien de context en de aard van het werk.

Verhouding tot bestaande functieomschrijvingen en opleidingsprofielen

Dit beroepsbeeld is geen vervanging van bestaande functieomschrijvingen en opleidingsprofielen voor D-OOP'ers maar voegt betekenis, identiteit en ontwikkelrichtingen toe. Het beroepsbeeld geeft een gemeenschappelijk referentiekader dat professionals zelf herkennen en dat houvast biedt voor de versnipperde praktijk. Er is grote variatie in hoe D-OOP'ers daadwerkelijk worden ingezet, welke taken zij uitvoeren en op welk niveau zij functioneren; dit wijkt regelmatig af van formele functieprofielen en opleidingsniveaus. Juist omdat die werkelijkheid zo divers en diffuus is (variërend van onderbenutting van D-OOP'ers tot D-OOP'ers die taken uitvoeren buiten hun bevoegdheid), ontbreekt een gedeeld, herkenbaar beeld van het beroep. Dit beroepsbeeld doet recht aan de grote diversiteit aan achtergronden, talenten en ambities die D-OOP'ers met zich meebrengen. Het maakt zichtbaar wat het beroep is en zou moeten zijn, inclusief ruimte voor professionalisering, loopbaanontwikkeling en positionering binnen het onderwijsteam.

Het beroepsbeeld bestaat uit drie elementen:

- de gemeenschappelijke kern van het werk van D-OOP'ers;
- de professionele rol en bijdrage aan het onderwijs;
- de ontwikkelmogelijkheden binnen het beroep.

HOOFDSTUK 1

Voor het onderwijs van de toekomst zijn de D-OOP'ers onmisbaar

Wij zijn het cement tussen de stenen.

– Onderwijsassistent

Het onderwijs in het po en vo kent grote uitdagingen. Scholen hebben te maken met een aanhoudend lerarentekort en zullen dus blijvend moeten kunnen omgaan met die tekorten. Ze hebben te maken met grotere verschillen tussen leerlingen en een groeiende opdracht om elk kind passend onderwijs te bieden. Tegelijkertijd wordt van scholen verwacht dat zij een bredere rol vervullen, met meer aandacht voor inclusief onderwijs en burgerschapsonderwijs, betere samenwerking tussen opvang, onderwijs en zorg en samenwerking met andere partners, bijvoorbeeld in sport en cultuur. Dit vraagt om een andere manier van werken, waarin niet één professional voor de klas al die taken kan vervullen. Goed onderwijs ontstaat steeds meer in samenwerking binnen teams, waarbij de capaciteit van het hele schoolteam wordt versterkt om met verschillen tussen leerlingen om te gaan. In die werkelijkheid zijn D-OOP'ers geen extra ondersteuning, maar een onmisbare schakel in het geheel waarmee leerresultaten en onderwijskwaliteit worden geborgd.

D-OOP'ers versterken de capaciteit van het schoolteam om alle leerlingen te laten deelnemen, leren en ontwikkelen. Zij leveren een directe bijdrage aan onderwijskwaliteit en het leren en ontwikkelen van leerlingen. Zij maken het mogelijk om het onderwijs beter aan te laten sluiten bij wat individuele leerlingen nodig hebben. Door extra uitleg te geven, kleine groepen te begeleiden of juist te zorgen voor rust en overzicht, creëren zij ruimte voor maatwerk. Door hun hechte band met leerlingen signaleren D-OOP'ers ook hoe het met leerlingen gaat, zowel in het leren als in hun gedrag en welbevinden. Die signalen zijn van grote waarde voor het onderwijsteam op school, omdat ze helpen om tijdig passende begeleiding te bieden en problemen te voorkomen. Daarmee dragen D-OOP'ers niet alleen bij aan leerprestaties, maar ook aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en een veilige schoolomgeving.

“Als je met leerlingen werkt vind ik het belangrijk om een goede relatie met het kind op te bouwen. Als die er niet is, is mijn ervaring dat het begeleiden van deze leerlingen ook moeizaam gaat. Kinderen moeten veiligheid voelen voordat zij zich verder kunnen ontwikkelen.”

– Leraarondersteuner

In de beweging naar inclusief onderwijs vervullen D-OOP'ers een belangrijke rol. Zij dragen bij aan het versterken van de pedagogische basis van de school en het creëren van inclusieve leeromgevingen waarin alle leerlingen zich welkom, gezien en betrokken voelen. Door preventief te handelen, leraren te ondersteunen bij differentiatie en vroegtijdig signalen op te pakken, helpen zij barrières voor leren en participeren weg te nemen. D-OOP'ers bevorderen de deelname van alle leerlingen aan de groep, dragen bij aan een gevoel van ‘erbij’ horen en ondersteunen de samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs. Daarmee versterken zij niet alleen de ondersteuning van individuele leerlingen, maar ook de capaciteit van het schoolteam om recht te doen aan verschillen tussen leerlingen.

Wat D-OOP'ers onderscheidt van leraren, is hun positie in de school en hun contact met leerlingen. Zij zijn aanwezig op verschillende momenten van de dag en in uiteenlopende situaties, zowel binnen als buiten de les. Daardoor ervaren leerlingen hen vaak als laagdrempelig en veilig: iemand bij wie je terecht kunt zonder dat daar direct een oordeel of consequentie aan verbonden is. Een belangrijk en vertrouwd aanspreekpunt. D-OOP'ers hebben daardoor vaker de ruimte om naast leerlingen te staan, mee te denken en te ondersteunen. Juist deze specifieke vorm van nabijheid en ondersteuning wordt door leraren en andere betrokkenen gezien als de kern van hun meerwaarde.

De kracht van D-OOP'ers ligt in hun flexibiliteit en hun vermogen om aan te sluiten bij wat de situatie vraagt. Zij bewegen mee met de dagelijkse praktijk van de school en vullen aan waar dat nodig is. Dat vraagt om duidelijke kaders, maar ook om ruimte om het werk in te richten op een manier die past bij leerlingen en het schoolteam. In een onderwijscontext die steeds complexer wordt, zijn het juist deze kwaliteiten die het verschil maken. D-OOP'ers versterken het onderwijs niet door taken over te nemen van de leraar, maar door het geheel beter te laten functioneren. Zo ontstaat meer ruimte en aandacht voor individuele leerlingen, voor maatwerk en voor de persoonlijke ontwikkeling van elke leerling.

“Als je de leerlingen kent in hun ontwikkeling, weet je hoe je leerlingen soms wel of niet moet benaderen. Onderwijs kan elke dag anders zijn ondanks een lesrooster, dus flexibel zijn is cruciaal. En zo kun je kinderen ook leren dat niet altijd alles loopt zoals gepland. De groepen zijn tegenwoordig groot, met veel passend onderwijs. Voor een leerkracht is dat vaak heel veel. Als je dan initiatief toont om de leerkracht te ondersteunen, ontlasten en aan te vullen, vorm je samen met de leerkracht een goed team.”

– Onderwijsassistent

D-OOP'ers hebben een eigen, duidelijk herkenbare rol in het onderwijsproces. Ze zijn geen 'assistent leraren', maar professionals met een aanvullend perspectief op leren, gedrag en ontwikkeling. Hun ondersteuning bestaat niet uit het overnemen van taken op een lager niveau, maar uit meedenken, signaleren en gericht handelen vanuit hun expertise.

Omdat zij zich anders door de school bewegen dan leraren (vaker in de gangen, op het schoolplein, in de pauzes, bij individuele gesprekken), zien zij andere dingen en bereiken zij leerlingen op andere momenten. Zo kunnen zij eraan bijdragen dat het onderwijs wordt afgestemd op wat leerlingen nodig hebben: sociaal, emotioneel én didactisch.

Die rol komt het beste tot zijn recht in een samenwerking met collega's, leraren en schoolleiders die is gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Wanneer D-OOP'ers de ruimte en het vertrouwen krijgen om hun expertise in te zetten, ontstaat er ruimte voor initiatief, creativiteit en professionele inbreng. Dit maakt het mogelijk om flexibel te schakelen, nieuwe werkwijzen te proberen en activiteiten te ontwikkelen die aansluiten bij de ontwikkeling van leerlingen.

***De D-OOP'er is
geen extra paar
handen, maar
een onmisbare
onderwijs-
professional.***

HOOFDSTUK 2

Een veelzijdig beroep

Een school is net als de maatschappij. Er gebeurt van alles. En als D-OOP'er ben je zowel in de klas als daarbuiten aan het werk.

– TOA

D-OOP'ers spelen een belangrijke rol voor de leerlingen, voor de leraren en voor de school. Wat de verschillende rollen van D-OOP'ers precies zijn, is afhankelijk van het type onderwijs, de leerlingpopulatie en de leraar. Startende leraren hebben bijvoorbeeld iets anders nodig van D-OOP'ers dan ervaren leraren. En omdat D-OOP'ers onderling sterk verschillen in hun achtergrond en talenten, kunnen ze ook rollen vervullen die passen bij hun eigen expertise. Toch is er ook een gemeenschappelijke kern in het beroep van D-OOP'ers.

D-OOP'ers zetten hun pedagogische en didactische kennis en ervaring in op verschillende manieren binnen het onderwijsproces. Soms begeleiden zij individuele leerlingen of kleinere groepen die extra uitleg, ondersteuning of juist verdieping nodig hebben. In andere situaties werken zij met grotere groepen of nemen zij (een deel van) de instructie op zich. Op leerpleinen of in de klas zijn zij de 'extra ogen en handen', waardoor er meer aandacht is voor wat er bij leerlingen speelt. Deze flexibiliteit in de functie maakt dat D-OOP'ers kunnen inspelen op uiteenlopende onderwijsbehoeften. Zij helpen leerlingen bij het begrijpen van de lesstof en het ontwikkelen van vaardigheden, en ondersteunen daarnaast op sociaal-emotioneel gebied. Door hun aanwezigheid en betrokkenheid dragen zij bij aan een veilige leeromgeving, bouwen zij een band op met leerlingen en bieden zij waar nodig een luisterend oor.

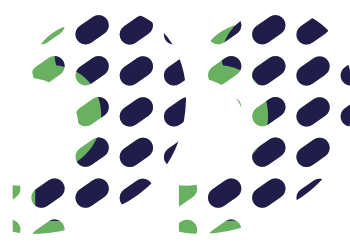
“Pedagogische vaardigheden zorgen ervoor dat je op een juiste manier omgaat met gedrag, emoties en groepsdynamiek. Je kunt leerlingen begeleiden, begrenzen waar nodig en hen helpen zich positief te ontwikkelen. Rust en stabiliteit uitstralen, is essentieel, zeker in spannende of onrustige situaties. [...] Samen zorgen deze kwaliteiten ervoor dat je effectief kunt ondersteunen, zowel op sociaal-emotioneel als op leergebied.”

– Leraarondersteuner

Onderwijsassistenten en leraarondersteuners hebben een gedifferentieerd takenpakket en laten daarbij flexibiliteit en betrokkenheid zien. In het primair onderwijs begeleiden ze vaak leerlingen individueel of in kleine groepjes. Het is belangrijk dat ze hiervoor voldoende tijd en ruimte krijgen. Daarnaast kunnen ze, afhankelijk van hun expertise en de behoefte van de school, uiteenlopende andere taken uitvoeren, zoals activiteiten organiseren, surveilleren of administratieve werkzaamheden uitvoeren. Leerlingen zien hen daarbij regelmatig als vraagbaak en eerste aanspreekpunt.

Leraarondersteuners onderscheiden zich van onderwijsassistenten doordat zij met meer zelfstandigheid instructie aan leerlingen mogen geven, maar uitsluitend onder de verantwoordelijkheid en aansturing van de bevoegde leraar. Van leraarondersteuners wordt namelijk meer zelfstandigheid verwacht dan van onderwijsassistenten, evenals diepere pedagogische en didactische kennis.

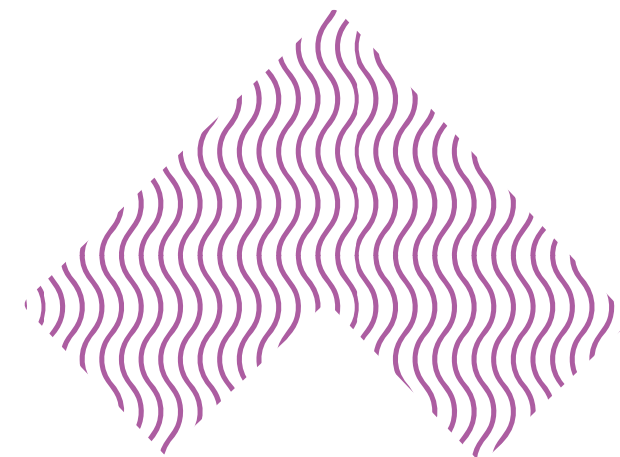
Kortom, D-OOP'ers ondersteunen bij het leerproces van leerlingen. Ze vullen de leraar aan en zijn een sparringpartner voor het onderwijsteam. D-OOP'ers helpen met het voorbereiden van lessen en oefenmateriaal, en maken de lesstof passend voor verschillende doelgroepen. Ze zorgen ervoor dat alles klaar staat om de les te starten. (Wat overigens niet betekent dat het exclusief de taak van D-OOP'ers is om materialen te kopiëren, uit te knippen of te lamineren.) Tijdens de les zijn D-OOP'ers een extra paar handen, ogen en oren in de klas. Ze komen tegemoet aan de behoefte van individuele leerlingen, zodat de leraar het overzicht kan houden en zich kan focussen op de klas als geheel.

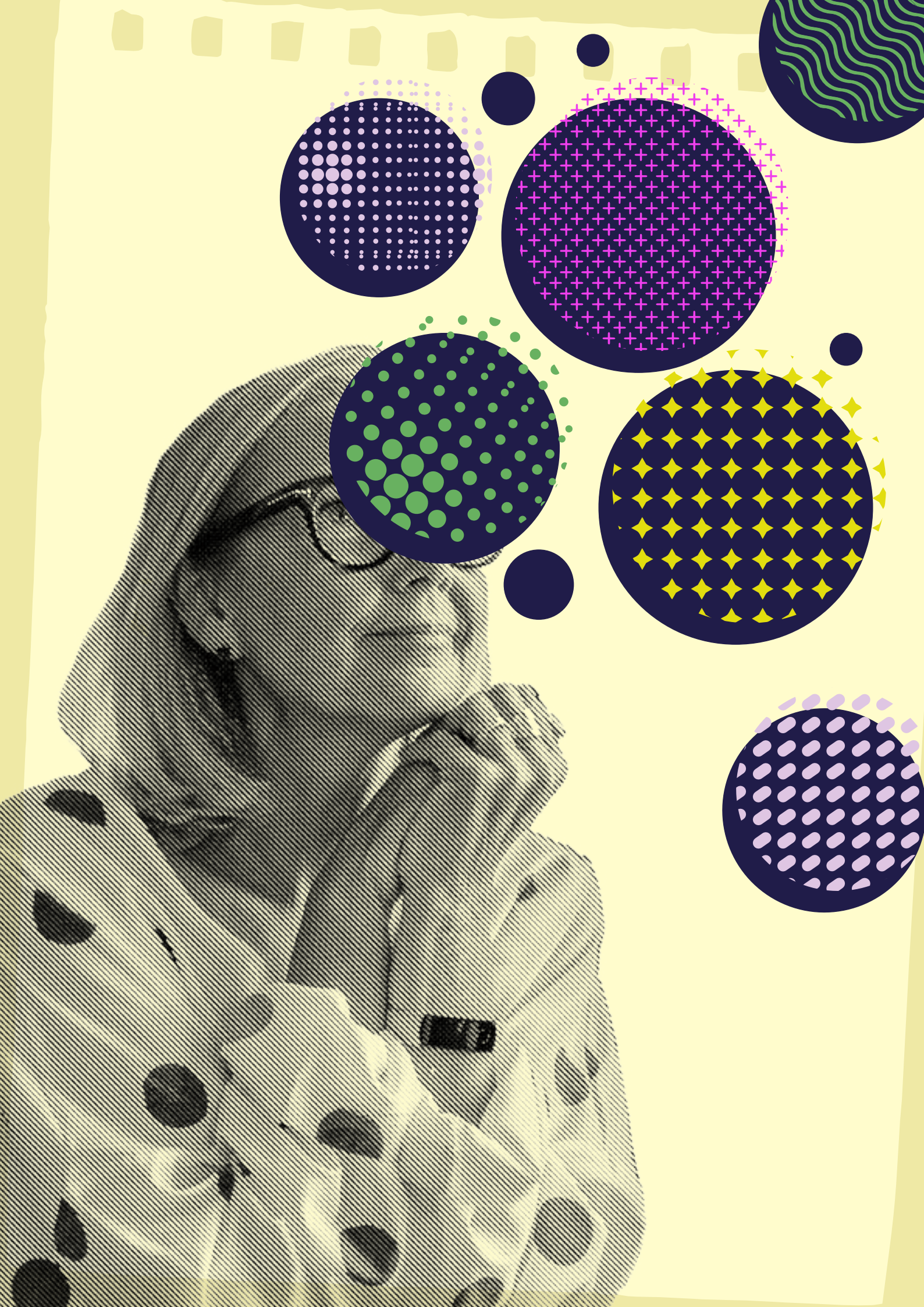

“Vooral bij het werken in combinatie- en clustergroepen neemt de leraarondersteuner regelmatig 1 of meerdere (niveau) groepen apart om bijvoorbeeld instructie of verlengde instructie te geven. Dit geeft de leerkracht iets meer rust om de aandacht even op 1 groep te richten.”

– Leraarondersteuner

D-OOP'ers spelen een belangrijke rol in het uitdragen van de waarden en het beleid van de school. Ze komen op veel plekken in de school en hebben veel contact met leerlingen. Soms zien ze de leerlingen in een andere context dan leraren. Dat maakt D-OOP'ers tot een belangrijke spil in de school. Ze zorgen voor consistentie in het handhaven van gedragsregels, zowel binnen als buiten het klaslokaal. (Zie ook hoofdstuk 5, over de plek van de D-OOP'er in het schoolteam.)

HOOFDSTUK 3

Verschillen tussen po en vo

*Dat iemand ze ziet,
ondersteunt en begrijpt,
draagt bij aan een
vertrouwensband.*

– Onderwijsassistent

D-OOP'ers die betrokken zijn bij het primaire proces werken in uiteenlopende contexten, waardoor de rolinvulling en werkzaamheden van onderwijsondersteunend personeel per school kunnen verschillen. Los van deze verschillen zijn ze werkzaam in verschillende onderwijssectoren. Binnen het funderend onderwijs maken onderwijsassistenten en leraarondersteuners deel uit van teams in zowel het primair onderwijs als voortgezet onderwijs. Voor technisch onderwijsassistenten (TOA's) geldt dit niet, zij werken alleen in het voortgezet onderwijs.

Dit beroepsbeeld beschrijft de professionele identiteit, waarde en ontwikkelrichting van D-OOP'ers. De concrete taakinvulling blijft afhankelijk van sector, school, functie, bevoegdheden, onderwijsvisie en lokale afspraken. Scholen kunnen dit beroepsbeeld gebruiken naast hun functieprofielen, functieomschrijvingen en opleidingsprofielen.

Het beroepsbeeld voor D-OOP'ers kent voor vo en po grote overeenkomsten. Wel zijn er in de onderwijssectoren gemiddeld genomen enkele accentverschillen zichtbaar, wat de gewenste rol van D-OOP'ers betreft.

Primair onderwijs

In het primair onderwijs ligt de nadruk voor onderwijsassistenten en leraarondersteuners, iets meer dan in het voortgezet onderwijs, op didactische ondersteuning. Vaak gaat het om onderwijs op maat en differentiatie: ze ondersteunen vaker kleine groepjes leerlingen of individuele leerlingen bij het begrijpen en oefenen van de lesstof en/of -vaardigheden. Het kan hierbij gaan om leerlingen met specifieke leerproblemen of leerlingen die verrijking of verdieping nodig hebben. Ondersteuners in het po beoordelen het werk van leerlingen iets vaker dan hun collega's in het vo. Voor leraarondersteuners in het po geldt dat ze vaker dan in het vo (sub)groepen of individuele leerlingen instrueren onder begeleiding van de leraar. Voor D-OOP'ers in het po zijn de kernkwaliteiten dus flexibiliteit, didactisch-pedagogische vaardigheden en empathisch vermogen.

“In de ochtend help je in groep 8 en in de middag sta je bij de kleuters, dan is flexibiliteit wel belangrijk. Met een proactieve houding kan je met de leerkracht meedenken en tot mooie uitdagende opdrachten komen. Je wisselt veel binnen de groepen en groepjes, een band opbouwen met de kinderen is dan belangrijk. Ook al ben je er soms maar 15 minuten, empathisch vermogen zorgt ervoor dat je ook iets bereikt in die korte tijd.”

– Onderwijsassistent

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs ligt de nadruk voor onderwijsassistenten en leraarondersteuners wat meer op pedagogische ondersteuning, hoewel er zeker ook een beroep wordt gedaan op hun didactisch vermogen. Juist in het vo werken D-OOP'ers met grotere groepen op verschillende domeinen, waarvoor pedagogische vaardigheden gewenst zijn. De D-OOP'ers in het vo hebben een belangrijk aandeel in de sociaal-emotionele ondersteuning van leerlingen en dragen eraan bij dat zij zich sociaal veilig voelen. Empathisch vermogen en pedagogische vaardigheden zijn dus belangrijke kernkwaliteiten. D-OOP'ers zijn benaderbaar voor leerlingen, bieden een luisterend oor en zorgen ervoor dat leerlingen zich gehoord en gezien voelen. Ook hebben ze een belangrijke rol in het aanspreken op gedrag en handhaven van normen. Ze vangen bijvoorbeeld leerlingen op die uit de klas zijn gestuurd of die zich moeten melden omdat ze te laat zijn.

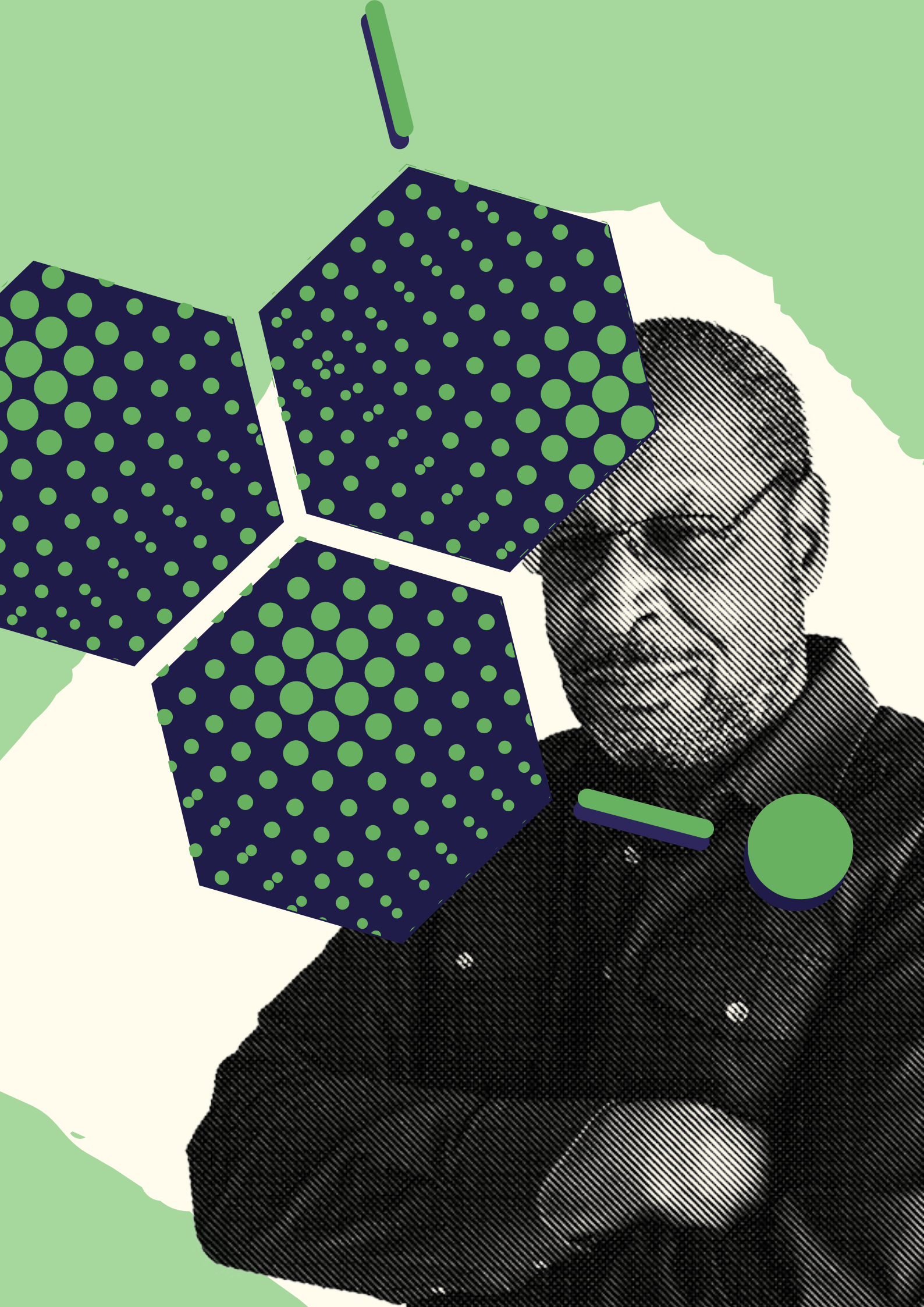

“Ik werk met tieners. Ik zie dat deze doelgroep erg op zoek is naar hun identiteit en autonomie. Dat iemand ze ziet, ondersteunt en begrijpt, draagt bij aan een vertrouwensband waarbij zij je toelaten om bij te sturen.”

– Onderwijsassistent

***Van leerstof
tot leefwereld:
vakmanschap
in elke rol.***

HOOFDSTUK 4

De TOA, een vakspecialist

Je moet creatief zijn in het vinden van oplossingen.

– TOA

Technisch Onderwijsassistenten (TOA's) zijn verantwoordelijk voor het voorbereiden, uitvoeren en afronden van practica en praktijkdemonstraties. Zij zorgen voor materialen en apparatuur, bewaken de veiligheid, richten de onderwijsruimte in en zorgen voor onderhoud, beheer en vervanging van middelen. Ook houden ze voorraden bij, doen inkopen en bewaken budgetten.

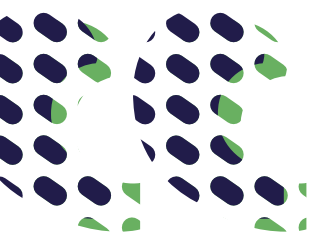
“Je moet creatief zijn in het vinden van oplossingen. Denk dan aan creatief omgaan met schoolbudget, maar ook creatief zijn in het bedenken van practica waarbij je rekening houdt met jaar en niveau van de leerling. Je bent eigenlijk een duizendpoot in de school/sectie. Dit houdt ook in dat je flexibel moet zijn, omdat je goed moet kunnen schakelen tussen niveaus en leeftijd van de leerling. Maar ook omdat je rekening moet houden met de manier van lesgeven van de docent.”

– TOA

Daarnaast zijn TOA's belangrijk voor de voortdurende doorontwikkeling van het onderwijs: zij ontwerpen of verbeteren practica, denken mee over onderwijsvernieuwing en volgen ontwikkelingen in het vakgebied en het vervolgonderwijs, zodat zij weten waar leerlingen naartoe werken.

Bij de bètavakken in het voortgezet onderwijs zorgen TOA's ervoor dat practica en praktijkdemonstraties veilig, doelgericht en effectief verlopen. TOA's verbinden theorie en praktijk: zij denken mee over de opzet van practica en zorgen ervoor dat deze zo goed mogelijk aansluiten op de lesdoelen. In de dagelijkse praktijk betekent dit dat zij niet alleen voorbereiden en ondersteunen, maar ook (delen van) practica en soms lessen uitvoeren en begeleiden. Zij helpen leerlingen om zelfstandig en onderzoekend te werken, zetten hen aan tot denken en dragen bij aan het ontwikkelen van vaardigheden. Daarbij houden zij steeds het leerdoel voor ogen: leerlingen zo effectief mogelijk iets laten leren.

TOA's leveren daarnaast een belangrijke bijdrage aan de leeromgeving door hun zichtbaarheid en betrokkenheid. Zij begeleiden leerlingen individueel, in groepen of klassikaal, afhankelijk van de situatie en de inrichting van het onderwijs op school. Ook dragen zij bij aan een veilige leeromgeving, zowel fysiek (bijvoorbeeld bij het werken met materialen en stoffen) als sociaal. De belangrijkste kwaliteiten van TOA's zijn vakinhoudelijk enthousiasme, gevolgd door flexibiliteit en een proactieve houding.

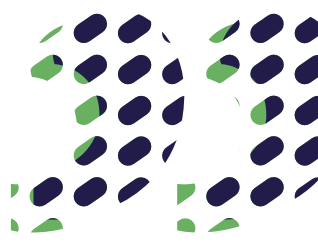
“Daarnaast vind ik het belangrijk om leerlingen te kunnen enthousiasmeren voor bètavakken.”

– TOA

TOA's worden ingezet bij de bètavakken natuurkunde, scheikunde, biologie, en soms ook bij vakken als techniek, natuur, leven en technologie (nlt) of science. Vanwege de vereiste vakkennis werken veel scholen met gespecialiseerde TOA's: technisch onderwijsassistenten die verbonden zijn aan een specifiek vak. De mate van zelfstandigheid en het overeenkomstige takenpakket varieert en hangt samen met de wensen van de docenten die ze ondersteunen: sommige TOA's ontwikkelen zelf practica, op andere scholen voeren ze het ontwerp van de docent uit, op weer andere scholen kijken docenten op de achtergrond mee terwijl de TOA het practicum leidt. De invulling van de werkzaamheden van de TOA is dus erg afhankelijk van de school of van de onderwijsvisie van de school. Het werk van een TOA vraagt om een combinatie van vakinhoudelijke expertise, didactische en pedagogische vaardigheden. TOA's zijn vakspecialisten die weten hoe zij practica inhoudelijk sterk en veilig vormgeven. Tegelijkertijd zijn zij in staat om leerlingen te begeleiden, te motiveren en te inspireren.

Samenwerking met docenten is voor TOA's essentieel. TOA's en docenten stemmen af hoe practica en lessen zo effectief mogelijk bijdragen aan het leerproces van leerlingen. Het is belangrijk dat de rollen en verantwoordelijkheden binnen scholen helder zijn afgebakend, zodat duidelijk is wat er van TOA's verwacht wordt en hoe hun inzet zich verhoudt tot die van docenten en instructeurs.

Sommige scholen kiezen voor een andere functiebenaming, om verwarring met onderwijsassistenten te voorkomen: TOA's heten daar instructeur. Bij TOA's ligt, meer dan bij onderwijsassistenten en leraarondersteuners, het accent op het zelf ontwerpen van praktische leeractiviteiten (practica, praktijkdemonstraties). Een ander verschil met onderwijsassistenten en leraarondersteuners is dat TOA's uitsluitend in het voortgezet onderwijs werken.

“Op onze school heten we praktijkinstructeurs, van ons wordt ook verwacht dat we les(onderdelen) overnemen en verzorgen. Het (vak)didactisch en pedagogisch bekwaam zijn is dus cruciaal. We worden ook ingezet voor een scala aan andere onderwijstaken, van surveilleren tijdens een toetsweek en examens tot het begeleiden bij een excursie.”

– TOA

Professionalisering is een belangrijk onderdeel van het beroep. TOA's blijven zich ontwikkelen via bijscholing, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid (BHV/EHBO), vakinhoudelijke ontwikkelingen en didactiek. Doorgroeimogelijkheden en functiedifferentiatie (bijvoorbeeld richting instructeur) zijn in de praktijk niet altijd eenduidig vormgegeven. Belangrijk is dat er recht wordt gedaan aan ervaring, vakmanschap en de specifieke ambities van een TOA. Zo zouden er ook mogelijkheden moeten zijn voor TOA's die zich willen ontwikkelen zonder per se (volledig) les te geven.

HOOFDSTUK 5

De plek van de D-OOP'er
in het schoolteam

*We zorgen ervoor
dat de leerkracht
daadwerkelijk
wordt ontlast.*

– Leraarondersteuner

Onderwijsondersteunend personeel levert het meeste op voor de school als het goed gepositioneerd is in het schoolteam. De meerwaarde van D-OOP'ers zit niet alleen in wat zij doen, maar vooral in hoe zij samenwerken met de andere professionals op school en hoe hun kwaliteiten worden benut. Wanneer D-OOP'ers volwaardige teamleden zijn, dragen ze zichtbaar en merkbaar bij aan de kwaliteit en continuïteit van het onderwijsproces. Ze opereren dan niet aan de rand van het onderwijsproces, maar staan er middenin. D-OOP'ers bieden collegiale ondersteuning en dragen bij aan kennisdeling en schoolontwikkeling. Ook kunnen ze zorgen voor de begeleiding van beginnende collega's. D-OOP'ers werken dagelijks met leerlingen, signaleren wat er speelt en leveren een directe bijdrage aan hun ontwikkeling. Juist doordat zij vaak meer tijd en nabijheid hebben in het contact met leerlingen, zien zij dingen die anderen niet altijd zien. Dat maakt hen ook belangrijk bij bijvoorbeeld 'zorggesprekken'. D-OOP'ers helpen de school om flexibel om te gaan met de dagelijkse praktijk en om onderwijs op maat te bieden. Daarmee zijn zij een onmisbare schakel in het team. In deze positie verdienen zij het om erkend en structureel betrokken te worden door leraren, schoolleiders en andere teamleden.

“Ik merk dat ik in mijn functie meer leerlingen zie en ook meer oog heb voor hun welzijn. Ik werk op een redelijk kleine dorpsschool. Iedereen kent elkaar en je ziet meteen of iemand happy is op school. Het is fijn dat daar in mijn functie ruimte voor is. Bij ons in het team wordt er geen onderscheid gemaakt vanwege mijn functie en ik ben gewoon onderdeel van het team.”

– Leraarondersteuner

Duidelijkheid over de rol van de D-OOP'er moet samengaan met ruimte. De kracht van veel D-OOP'ers ligt juist in hun flexibiliteit, hun pedagogisch handelen en hun vermogen om in te spelen op de behoeften van leerlingen, leraren en de dynamiek van de schooldag. Zij zijn vaak op hun best wanneer zij vanuit hun persoonlijke kwaliteiten en talenten kunnen handelen binnen heldere kaders en wanneer er vertrouwen is in hun professionele oordeel. Het is daarom belangrijk dat teams niet alleen afspraken maken over taken en ontwikkeling van de D-OOP'er, maar ook bewust ruimte laten voor eigen initiatief en maatwerk. Daarbij is het eveneens belangrijk dat er een structureel gesprek wordt gevoerd tussen D-OOP'er, schoolleider en leraar over de inzet van de D-OOP'er op basis van diens professionele kwaliteiten en waarde. Dat draagt eraan bij dat de in het team gemaakte afspraken worden nagekomen en voorkomt dat D-OOP'ers te veel andere taken op zich nemen.

Een optimale inzet van de D-OOP'er betekent dus ook dat het team bewust gebruik maakt van individuele kwaliteiten. Binnen de groep D-OOP'ers is de diversiteit groot. Sommigen blinken enorm uit op het gebied van pedagogische vaardigheden, anderen zijn juist gespecialiseerd in vakinhoud, techniek of de begeleiding van specifieke doelgroepen. Door deze verschillen tussen D-OOP'ers te erkennen en ze gericht in te zetten, kan het team beter inspelen op uiteenlopende behoeften van leerlingen. Dit vraagt om maatwerk in taakverdeling en om het gesprek over talenten en ambities.

“Mijn leidinggevende is heel scherp op mijn belastbaarheid en de schaal waarin ik zit. Zodat ik niet overvraagd word of word ingezet voor iets wat niet mijn taak is. Heel belangrijk dat hier kritisch naar gekeken wordt, soms wordt er wel ‘misbruik’ gemaakt van een D-OOP' er, die dan bijvoorbeeld ingezet wordt als leerkracht, maar niet daarvoor wordt betaald.”

– Leraarondersteuner

Voor leraren betekent een goede samenwerking dat zij D-OOP'ers actief betrekken bij het onderwijsproces. Dat begint bij gezamenlijke afstemming over doelen, leerlingen en aanpak. D-OOP'ers hebben behoefte aan duidelijke informatie, tijdige planning en open communicatie. Daarnaast vraagt samenwerking om wederzijds vertrouwen. Wanneer leraren vertrouwen hebben in de deskundigheid van de D-OOP'er, ontstaat ruimte voor eigen inbreng en verantwoordelijkheid. Dat versterkt de samenwerking en vergroot de impact van de D-OOP'er op het leren van leerlingen.

“We zorgen ervoor dat de leerkracht daadwerkelijk wordt ontlast bij bepaalde taken. De leerkracht kan dan in vertrouwen een stukje ‘loslaten’, wetende dat het goed geregeld en aangepakt wordt.”

– Leraarondersteuner

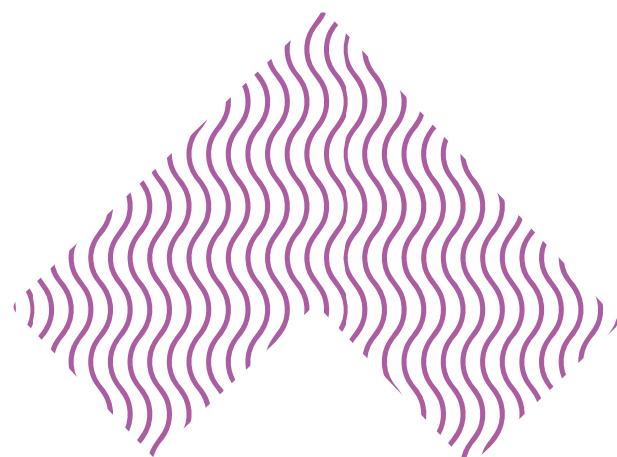
Voor schoolleiders en teamleiders ligt er een belangrijke opdracht om goede randvoorwaarden te scheppen. Door de manier waarop ze het team inrichten en rollen verdelen, bepalen zij in hoge mate of D-OOP'ers daadwerkelijk als lid van het team functioneren. Het is belangrijk dat D-OOP'ers worden meegenomen in teamoverleggen, dat zij toegang hebben tot begeleiding en feedback en dat hun professionele ontwikkeling serieus wordt genomen. Ook waardering voor D-OOP'ers is belangrijk, net als zichtbaarheid en een goede positionering van de D-OOP'er in de school. Dit kan bijvoorbeeld worden bevorderd door D-OOP'ers vanzelfsprekend mee te laten doen met studiemiddagen en hen in staat te stellen lid te worden van de medezeggenschapsraad. Naast school-

leiders en teamleiders spelen ook HR-professionals een belangrijke rol in de effectieve inzet en ontwikkeling van D-OOP'ers, bij het vormgeven van strategisch personeelsbeleid (SHRM-beleid).

De plek van de D-OOP'er in het schoolteam is dus geen vanzelfsprekendheid, maar het resultaat van bewuste keuzes en goed samenspel. Het vraagt om duidelijkheid én ruimte, om vertrouwen én samenwerking, en om erkenning van wat D-OOP'ers toevoegen aan het onderwijs. Wanneer dat lukt, komt hun meerwaarde volledig tot zijn recht. Het maken van bewuste keuzes bij de inzet van D-OOP binnen het schoolteam is onderdeel van SHRM-beleid. SHRM-beleid draagt onder meer bij aan een duidelijke positionering van D-OOP'ers binnen het schoolteam, passende functie-ontwikkeling, duurzame inzetbaarheid en loopbaanontwikkeling. De meerwaarde van D-OOP'ers wordt niet alleen bepaald door de kwaliteiten van individuele professionals, maar ook door de manier waarop scholen het werk organiseren. Heldere taakverdeling, passende teamsamenstelling, professionele ruimte, goed leiderschap en een samenhangend SHRM-beleid zijn belangrijke randvoorwaarden om de beschreven meerwaarde van D-OOP'ers in de praktijk te realiseren.

Tegelijkertijd is een goede positionering geen eenmalige inrichting, maar een proces dat steeds opnieuw aandacht vraagt. Het beroepsbeeld kan hierbij een belangrijke rol spelen. Het biedt schoolbesturen, schoolleiders en het schoolteam een gezamenlijke taal om met elkaar in gesprek te gaan over de rol en inzet van de D-OOP'er. Het is ook belangrijk dat D-OOP'ers zelf actief hun stem laten horen. Zij kunnen het beste aangeven wat zij nodig hebben voor een optimale inzet, bijvoorbeeld duidelijkheid, ruimte, samenwerking of benodigde ondersteuning. Door hier structureel naar te vragen en op terug komen ontstaat een cyclisch proces van feedback en ontwikkeling. Dit vraagt om openheid, wederzijds vertrouwen en de bereidheid om waar nodig aanpassingen te doen in de manier van samenwerken.

Deze ontwikkelcyclus is ook nuttig in de relatie van de D-OOP'er met opleiders of opleidingen. Als D-OOP'ers inzichten uit de praktijk terugkoppelen, kunnen opleidingen beter aansluiten bij wat van D-OOP'ers wordt gevraagd in de schoolcontext. Zo ontstaat een wisselwerking waarbij praktijk en opleiding elkaar versterken. Het beroepsbeeld fungeert daarbij als schakel tussen schoolbestuur, schoolteam en opleiding en helpt om de ontwikkeling van het beroep verder te brengen.

***Niet aan de
rand van het
onderwijs,
maar midden
in het team.***

HOOFDSTUK 6

Professionele ontwikkeling
en loopbaan

*Het aanbod voor
leerkrachtondersteuners
is heel beperkt.*

– Leraarondersteuner

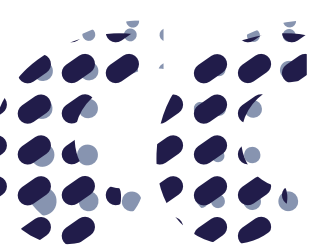

De professionele ontwikkeling van de D-OOP'er staat niet los van de dagelijkse praktijk, maar is er direct mee verbonden. Uit gesprekken, een enquête en eerder onderzoek komt een duidelijk beeld naar voren. D-OOP'ers willen zich ontwikkelen, maar vooral binnen hun eigen beroep. Zij zoeken verdieping en verbreding van hun rol, niet per se een overstap naar het leraarschap. Vormen van horizontale en verticale ontwikkeling sluiten goed aan bij de aard van het beroep, waarin flexibiliteit en veelzijdigheid belangrijk zijn. Slechts een kleine groep ziet het leraarschap als vervolgstap, terwijl de grote meerderheid zich verder wil bekwamen in het ondersteunen van leerlingen en leraren.

Deze wens om zich binnen het beroep te ontwikkelen vraagt om een andere manier van kijken naar professionalisering van de D-OOP'er. Het huidige aanbod sluit daar nog onvoldoende op aan. Veel scholing is gericht op leraren en niet specifiek op de rol, context en kwaliteiten van D-OOP'ers. Tegelijkertijd geven D-OOP'ers aan dat zij juist behoefte hebben aan praktisch, doelgericht en direct toepasbaar aanbod dat aansluit op hun dagelijkse werk.

Professionele ontwikkeling gaat verder dan het volgen van scholing. Uit onderzoek en praktijkervaring blijkt dat ontwikkeling het meest effectief is wanneer deze onderdeel uitmaakt van een bredere cyclus van begeleiding, ontwikkelgesprekken, loopbaanoriëntatie, coaching, scholing en feedback. Daarbij spelen schoolleiders en HR-professionals een belangrijke rol. Voldoende tijd, middelen, ondersteuning en passende ontwikkelmogelijkheden zijn belangrijke voorwaarden voor duurzame professionalisering.

De professionele ontwikkeling van de D-OOP'er kenmerkt zich in de eerste plaats door verdieping. Veel D-OOP'ers willen beter worden in wat zij al doen. Dat kan betekenen dat zij zich verder ontwikkelen in pedagogisch handelen, bijvoorbeeld in het begeleiden van leerlingen met complexe gedrags- of ondersteuningsbehoeften. Het kan ook gaan om didactische vaardigheden, zoals het begeleiden van kleine groepen leerlingen of het ondersteunen bij het leren. Daarnaast is er duidelijke behoefte aan specialisatie in specifieke doelgroepen of thema's, zoals taal, rekenen, hoogbegaafdheid of passend onderwijs.

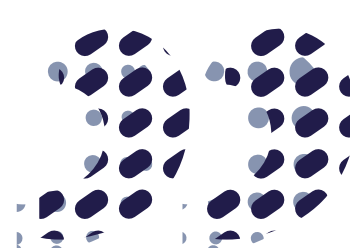
“Er moet gewoon aanbod komen. Zelf zit ik in de organisatie van de netwerkdag kwaliteitszorg en twijfel ik om ook zoiets op te starten voor onderwijsassistenten vo. Ook merk ik dat D-OOP'ers zich er vaak niet bewust zijn van dat je scholing mag volgen, terwijl docenten daar veel meer van op de hoogte zijn.”

– Onderwijsassistent

Naast verdieping zien D-OOP'ers ook mogelijkheden in verbreding van hun rol. Zij willen nieuwe taken oppakken, zoals leeractiviteiten ontwikkelen, collega's begeleiden of een coördinerende rol vervullen binnen een team (bijvoorbeeld als leerlingcoördinator of vakcoördinator). Daarnaast is in het kader van verbreding denkbaar, dat een D-OOP'er bijvoorbeeld kan doorgroeien naar een senior of coördinerende rol met een sterke verbindende functie binnen en rondom de school. In deze rollen staat niet (alleen) de directe ondersteuning van leerlingen centraal, maar het afstemmen en coördineren van ondersteuning tussen school, ouders en externe partners zoals jeugdhulp, welzijn en opvang. Vanuit deze functie kan een professional ondersteuningsbehoeften vroegtijdig signaleren en bijdragen aan een integrale aanpak rondom het kind. Daarmee biedt deze mogelijke loopbaanstap D-OOP'ers de mogelijkheid hun expertise en verantwoordelijkheid verder uit te bouwen zonder een lesgevende rol te vervullen.

De behoeften en mogelijkheden voor ontwikkeling verschillen per functie. Voor onderwijsassistenten ligt de nadruk vooral op het versterken van pedagogische en didactische basisvaardigheden. Zij ontwikkelen zich in leerlingenbegeleiding, behoeften signaleren en maatwerk bieden. Voor hen is het belangrijk dat er scholing beschikbaar is die aansluit op deze praktijk en die hen helpt om hun rol steviger en gericht in te vullen.

Voor leraarondersteuners ligt de ontwikkeling vaak dicht bij het pedagogisch-didactische domein van de leraar. Zij vervullen vaker dan onderwijsassistenten een rol in lesinstructies onder verantwoordelijkheid van de leraar. Ze hebben daarnaast een grotere rol in het monitoren van de voortgang van leerlingen. Voor deze groep kan doorgroei naar het leraarschap een logische stap zijn, maar dat geldt niet voor iedereen. Ook binnen deze functie is er behoefte aan verdere specialisatie en verdieping, bijvoorbeeld in didactiek, toetsing of specifieke leerlinggroepen.

“Ik moet er wel bij zeggen dat het aanbod voor leerkrachtondersteuners verder heel beperkt is, zeker als het gaat om scholing die echt op hen gericht is. Het aanbod is meestal meer gericht op het algemene belang van de hele school of op verdieping binnen bepaalde vakken.”

– Leraarondersteuner

Voor technisch onderwijsassistenten (TOA's) ligt de professionele ontwikkeling vooral in vakinhoudelijke verdieping en het versterken van hun specialistische rol. Hun werk vraagt om actuele kennis van vakgebieden, materialen en veiligheidsvoorschriften. Daarnaast kunnen zij zich ontwikkelen in practica ontwerpen en begeleiden en in theorie vertalen naar de praktijk. Voor deze groep is het van belang dat er gericht aanbod is dat aansluit bij hun specifieke expertise en verantwoordelijkheid.

Het voorgaande laat zien dat de loopbaanontwikkeling van D-OOP er bijvoorbeeld als volgt uit kan zien:

- van onderwijsassistent naar leraarondersteuner, specialist of teamleider;
- van TOA naar senior TOA, hoofd TOA of instructeur;
- van een ondersteunende functie naar een coördinerende of beleidsmatige rol;
- de doorgroei naar bovenschoolse specialistische functies.

Niet iedere D-OOP'er kiest voor dezelfde route. Het beroepsbeeld erkent hiermee de diversiteit aan ontwikkelpaden binnen het onderwijs.

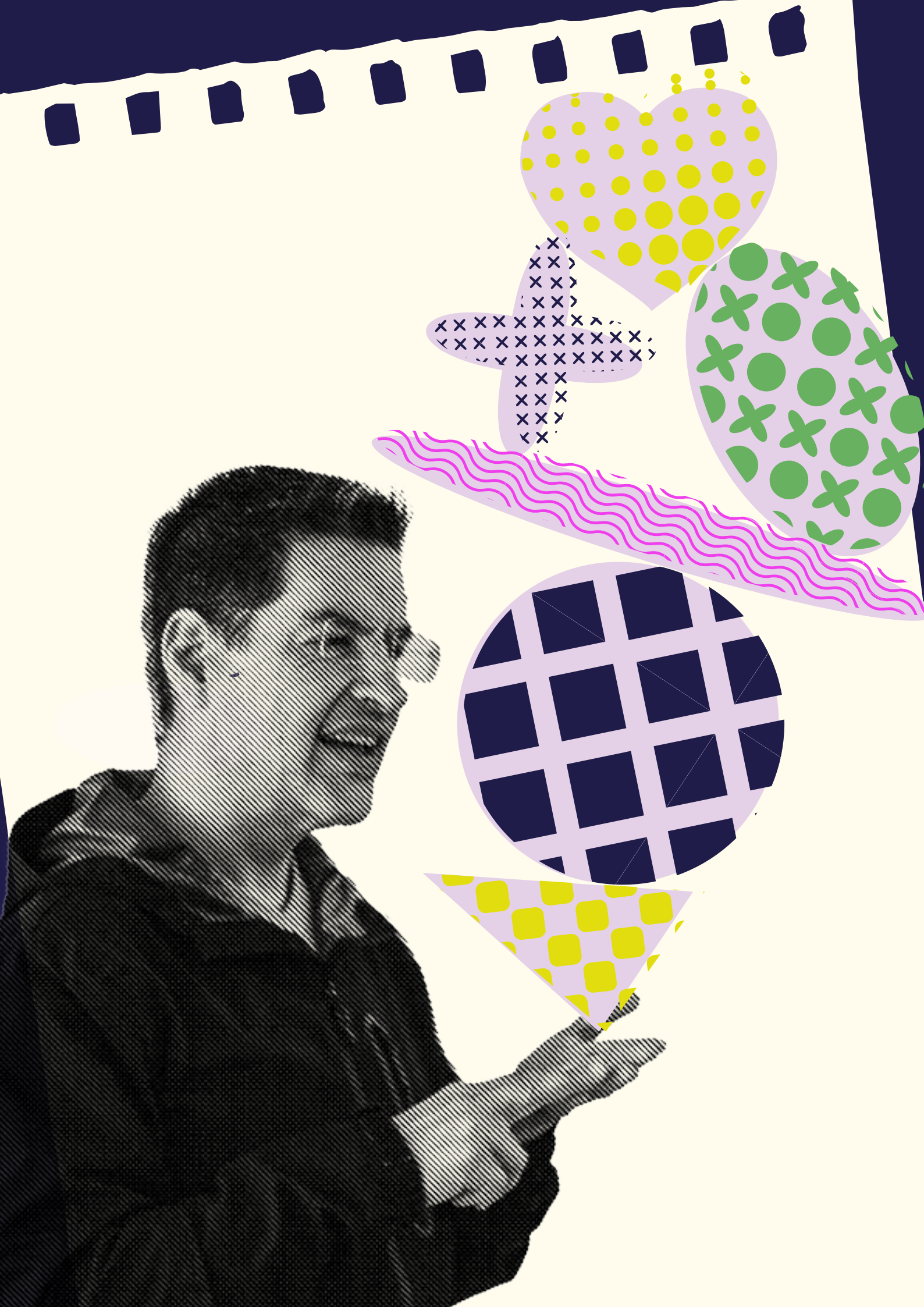
In alle drie de groepen (klassenassistent, leraarondersteuner en TOA) groeit de behoefte aan erkenning voor hun professionele ontwikkeling, en dat biedt juist kansen voor verdere versterking van D-OOP'ers. Steeds vaker wordt professionalisering gezien als iets dat zichtbaar mag worden in functie, verantwoordelijkheden en waardering. Door deze ontwikkeling actief te koppelen aan loopbaanpaden ontstaat er ruimte voor D-OOP'ers om hun talenten breder in te zetten en door te groeien.

Een belangrijk uitgangspunt voor de toekomst is dat professionele ontwikkeling niet alleen voor een individuele onderwijsondersteuner wordt georganiseerd, maar ook verbonden is met het team en de school. De ontwikkeling van de D-OOP'er hangt nauw samen met de manier waarop de school het onderwijs organiseert en welke rol de D-OOP'er daarin heeft. Dat vraagt van het schoolbestuur een bewuste visie op inzet en ontwikkeling, waarin duidelijk wordt hoe D-OOP'ers zich kunnen ontwikkelen en welke plek zij daarin hebben.

Opleidingen spelen uiteraard ook een belangrijke rol in de professionele ontwikkeling van D-OOP'ers. Uit gesprekken met opleiders blijkt dat er behoefte is aan een betere aansluiting tussen opleiding en praktijk. D-OOP'ers hebben diverse achtergronden en brengen vaak al veel ervaring mee. Opleidingen kunnen hier beter op aansluiten door maatwerk te bieden, eerder verworven competenties te erkennen en programma's flexibeler en praktijkgericht in te richten.

De professionele ontwikkeling van de D-OOP'er kent dus verschillende ontwikkelroutes. Voor veel D-OOP'ers ligt de nadruk op verdere verdieping binnen het eigen beroep. Tegelijkertijd kunnen zich ook andere loopbaanpaden voordoen, bijvoorbeeld richting specialistische, coördinerende, leidinggevende of beleidsmatige functies binnen het onderwijs. Het beroep biedt daarmee ruimte voor zowel verdieping als verbreding, afhankelijk van talenten, ambities en de context van de schoolorganisatie. De professionele ontwikkeling van de D-OOP'er is niet perse een opstap naar een ander beroep, maar een volwaardig loopbaanpad. Door hierin te investeren, wordt niet alleen de positie van de D-OOP'er versterkt, maar ook de kwaliteit van het onderwijs als geheel.

***Groeien kan
omhoog,
opzij en de
diepte in.***

HOOFDSTUK 7

Van beroepsbeeld
naar beroepsgroep

*Landelijke
vertegenwoordiging
kan professionalisering,
scholing en uitwisseling
van kennis en goede
voorbeelden faciliteren.*

– TOA

D-OOP'ers doen hun werk met trots. Ze zien elke dag hoe hun inzet leerlingen verder helpt, hoe leraren op hen kunnen bouwen en hoe scholen zonder hen simpelweg niet zouden draaien. Tegelijkertijd hebben ze de wens om als beroepsgroep sterker te staan. Veel D-OOP'ers voelen dat hun vak meer zichtbaar mag zijn, dat hun expertise steviger neergezet kan worden en dat hun stem vaker gehoord mag worden. Een beroepsvereniging kan daarbij een belangrijke rol spelen. D-OOP'ers hebben de behoefte aan een plek waar hun werk en ontwikkeling serieus worden genomen. Een plek waar je terecht kunt met vragen, waar je collega's ontmoet en waar je samen werkt aan een duidelijke toekomst voor het vak. Een landelijke vertegenwoordiging kan helpen bij meer duidelijkheid over hun rol, hun bijdrage aan het onderwijs, welke taken daarbij horen en welke professionele ruimte zij nodig hebben.

TOA's zijn als beroepsgroep al goed georganiseerd en kennen diverse netwerken voor kennisuitwisseling en scholing. Zo zijn er TOA Ontwikkel Teams (TOT), regionale samenwerkingsverbanden waarin TOA's samenwerken aan professionalisering en praktijkontwikkeling, en is er de landelijke Nederlandse Vereniging voor het Onderwijs in de Natuurwetenschappen (NVON) met een aparte TOA-afdeling.

“Een landelijke vertegenwoordiging biedt een centraal aanspreekpunt dat vragen beantwoordt, steun geeft en gezamenlijke belangen behartigt.”

– TOA

Daarnaast is er een sterke wens om van elkaar te leren. D-OOP'ers hebben behoefte aan scholing op maat, aan uitwisseling van ervaringen en aan voorbeelden uit andere scholen. Een vereniging of beroepsgroep kan een platform en een netwerk zijn voor het ontwikkelen en uitwisselen van kennis en ervaring.

Niet iedereen weet al zeker of hij of zij zich zou aansluiten bij een vereniging of beroepsgroep. Sommige D-OOP'ers vragen zich af wat dit precies toevoegt, of ze er tijd voor hebben en hoe het georganiseerd zou moeten worden. Dat zijn logische vragen. Een beroepsvereniging werkt alleen als duidelijk is wat ze doet, hoe ze werkt en wat het oplevert.

Uit de gesprekken, interviews en enquêtes die zijn gebruikt om tot een beroepsbeeld te komen, blijkt dat D-OOP'ers zich met elkaar verbonden voelen, graag met elkaar in gesprek willen en dat ze het goed vinden dat hun vak serieus wordt genomen. Ze ervaren het gesprek met elkaar als positief en het versterkt hun zelfvertrouwen. Een beroepsvereniging kan die beweging ondersteunen. Niet als iets zwaars of formeels, maar als een plek waar D-OOP'ers elkaar vinden, hun stem laten horen en samen groeien in hun vak.

***Van trots op
het vak naar
kracht als
beroepsgroep.***

COLOFON

© *Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap*

Auteurs/onderzoekers

CAOP, met medewerking van Centerdata,
in nauwe samenwerking met het
Direct betrokken Onderwijs Ondersteunend Personeel (D-OOP) zelf.

Redactie & vormgeving

CAOP

Opdrachtgever

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

